

## I. Projekto aprašymas ir tikslai

**Pavadinimas:** **Ruožo Kaišiadorys-Klaipėda (Draugystės st.) elektrifikavimas.  
II etapas**

**Numeris:** **08-027-P-0001**

**Vykdytojas:** AB „LTG Infra“

**Trumpas pristatymas:** Geležinkelio ruožas Kaišiadorys – Klaipėda (Draugystės st.), kurio ilgis 321 km, priklauso 423,9 km ilgio geležinkelio linijai V.S.–Kena–Klaipėda (Draugystės st.). Ruožas yra vienas intensyviausiai išnaudojamų ruožų Lietuvoje: juo vežamų krovinių apimtys sudaro daugiau kaip 60% geležinkelių transportu Klaipėdos uosto kryptimi gabenamų krovinių srautų, o juo transportuojami keleiviai sudaro daugiau kaip 38,7% visų geležinkeliu pervežamų keleivių. Atkarpoje Kaišiadorys – Klaipėda (Draugystės st.) kroviniai ir keleiviniai šiuo metu vežami dyzeline trauka. Projektu sprendžiamos problemos: 1) sudaryti sąlygas sumažinti iškastinio kuro naudojimą geležinkelių sektoriuje taip sumažinant aplinkos taršą; 2) sudaryti sąlygas padidinti geležinkelių transporto sektoriaus efektyvumą; 3) įgyvendinti Europos Parlamento ir ES reglamento Nr. 2024/1679 (2024-06-13) (toliau - ES reglamentas Nr. 2024/1679) nuostatas, nes dėl žemo geležinkelių tinklo elektrifikacijos lygio esama geležinkelių infrastruktūra neatitinka nustatytų reikalavimų. Pirmąją ir antrąją problemas spręsti įpareigoja Bendrasis Europos transporto erdvės kūrimo planas (toliau - Baltoji knyga), Europos Komisijos komunikatas „2020 m. EUROPA Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ ir ES reglamentas Nr. 2024/1679.

Elektrifikavus IXB koridoriaus ruožą Kaišiadorys–Klaipėda (Draugystės st.) bus padidintas geležinkelio transporto patrauklumas vykdant keleivių ir krovinių pervežimus, mažinama aplinkos tarša. Projekto įgyvendinimas ženkliai prisidės prie šalies susisiekimo geležinkeliais sistemos integravimo į TEN-T transporto tinklus.

Elektrifikavus geležinkelių tinklą, būtų sudarytos prielaidos pereiti nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo geležinkelių transporto sektoriuje, sumažinti poveikį aplinkai ir padidinti geležinkelių transporto patrauklumą kroviniams vežti naudojant aplinką tausojančias priemones.

Aplinkosaugos požiūriu geležinkelių transportas šiuo metu nėra pakankamai efektyvus dėl jau minėtos mažos geležinkelių tinklo

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | <p>elektrifikacijos ir seno riedmenų parko. Dėl mažos geležinkelių elektrifikacijos dauguma kelionių vykdoma dyzeliniais traukiniais, kurie, palyginti su elektriniais, yra gerokai taršesni. Elektrifikavus liniją nuo pasienio su Baltarusija iki Klaipėdos, geležinkelio tinkle naudojamo dyzelino sumažės apie 25 tūkst. tonų per metus. Dėl to į aplinką nebus išmetama apie 150 tūkst. tonų anglies dvideginio (CO<sub>2</sub>), didinančio šiltnamio efektą. Dėl elektrifikacijos bus sumažintas ir traukinių keliamas triukšmas, nes elektrinių traukinių triukšmo lygis 8–10 dBA žemesnis nei šilumvežių, kurių triukšmo lygis siekia 55–56 dBA.</p>                                                                                                                             |
| <b>Tikslas ir rezultatai:</b>                     | <p>Projekto tikslas – modernizuoti transeuropinio transporto tinklui priklausančio IXB koridoriaus ruožo Kaišiadorys – Klaipėda (Draugystės st.) geležinkelių sistemos infrastruktūrą, pritaikant ją elektrinės traukos traukinių eismui, sumažinti iškastinio kuro naudojimą geležinkelių transporto sektoriuje bei tokiu būdu didinti geležinkelių transporto veiklos efektyvumą ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Nauda visuomenei:</b>                          | <p>Įgyvendinant šį projektą bus vykdoma TEN-T tinklo plėtra Lietuvoje, kuri leis didinti eismo saugą, sumažinti transportavimo išlaidas, aplinkos taršą mažinant teršalų kiekį bei triukšmo lygį, kartu pagerins vietinio verslo funkcionavimą, darbo jėgos mobilumo sąlygas. Patobulintas (elektrifikuotas) geležinkelio mazgas sudarys sąlygas pervežti krovinius per trumpesnę laiką. Taip šis projektas prisidės prie žalos aplinkai ir žmonių sveikatai mažinimo.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>II. Projekto etapai ir įgyvendinimo planas</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Numatomas įgyvendinimo laikotarpis:</b>        | 2025-2026 metai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Įgyvendinimo priemonės ir etapai:</b>          | <p>Projektas įgyvendinamas dviem etapais. Projekto I etapas jau užbaigtas ir buvo finansuojamas 2014-2020 m. finansinio laikotarpio ES fondų investicijų ir nacionalinėmis lėšomis, o Projekto II etapą planuojama finansuoti 2021-2027 m. finansinio laikotarpio ES fondų investicijų ir nacionalinėmis lėšomis. Pirmuoju etapu iki 2023-12-31 buvo atlikti autotransformatorių (6 vnt.), traukos pastotės (1 vnt.) bei dalies kontaktinio tinklo elementų įrengimo rangos darbai. Antruoju etapu bus tęsiami II etapui suplanuoti darbai ir bus elektrifikuojamos skirtingos atkarpos geležinkelio ruože Radviliškis-Klaipėda (Draugystės st.).</p> <p><i>Projekto veiklos:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rangos darbai.</li> <li>2. Techninė priežiūra.</li> </ol> |

3. Statinio projekto vykdymo priežiūra.

4. Kitos veiklos: mikroprocesorinės centralizacijos (MPC) signalizacijos įrenginių, Eismo valdymo centro, Litgrid linijų ir pastočių išplėtimas.

*Projekto įgyvendinimo priemonės:* Kontaktinio tinklo statybos darbai apima 321 km ruožą Kaišiadorys–Klaipėda, Draugystės st. (kelių ilgis 617 km). Kontaktinio tinklo statybos darbų pirkimas paskelbtas 2017 m. gruodžio 22 d., rangos darbų (kartu su projektavimo darbais) sutartis sudaryta 2019 m. gruodžio 20 d. Jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikianti įmonių grupė Elecnor Servicios y Proyectos, S.A.U. ir Instalaciones Inabensa, S.A., atstovaujama Elecnor Servicios y Proyectos, S.A.U. Rangos darbų planuojama pabaiga: 2026 m. III ketv.

**Pažangos statusas:** Vykdomi rangos darbai

### III. Projekto finansinė informacija ir kaštai

**Finansavimo šaltiniai:** Projektas turi didelės apimties projekto (angl. *Major project*) statusą. Projektas dalinai finansuojamas Europos Sanglaudos fondo lėšomis, prieš tai atlikus numatytas finansavimo paraiškos suderinimo ir nepriklausomo vertinimo Europos Komisijos institucijose procedūras. Projektui skiriama parama užtikrinta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. sausio 25 d. įsakymu. 2022-02-14 pasirašyta trišalė (AB „LTG Infra“, VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, LR susisiekimo ministerija) projekto sutartis. Atliktas projekto etapavimas į atskirus finansavimo laikotarpius. Atsižvelgiant į esamą pažangą bei kylančias rizikas, aktualizuotas projekto užbaigimo terminas.

Projekto vertė: 229 651 tūkst. Eur.

**Biudžeto pokyčiai:**

-

**Faktinės išlaidos:**

32 976 tūkst. Eur.

#### IV. Projekto rizikos ir jų valdymas

Rizikos, jų vertinimas ir valdymo priemonės:

| Rizika                                                                                    | Priežastys ir vertinimas                                                                                                                                                                                                                                                                           | Priemonės rizikai mažinti                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Pastatyto naujo kontaktinio tinklo (KT) atitikties vertinimas ir sertifikavimas</b> | KT pastatytas vadovaujantis privaloma Techninės sąveikos specifikacija (TSS), kuri yra reglamentuota ES dokumentais. Tokia sertifikavimo procedūra yra atliekama pirmą kartą Lietuvoje, nesant standartizuotų priemonių ir metodikų, pritaikytų šiuo metu naudojamai geležinkelio infrastruktūrai. | Ruošiantis sertifikavimui vykdomas techninis esamo elektrinio traukinio – spec. riedmens pritaikymas numatytiems KT bandymams atlikti bei atitikties užtikrinimas vykdant traukinių eismą sertifikuotoje geležinkelių infrastruktūroje. |
| <b>2. Rangos darbų įgyvendinimo rizika dėl rangovo vėlavimo</b>                           | Projekto veiklų vėlavimas dėl rangos darbų vėlavimo (laiku neatliekami projektavimo ir statybos darbai, medžiagų/įrangos tiekimo vėlavimas).                                                                                                                                                       | Užsakovo tarpininkavimas derinant projekto klausimus su trečiosiomis šalimis (VIA Lietuva, savivaldybės, LITGRID, ESO), periodiniai susitikimai su rangovu/tiekėjais, prevencinių priemonių, netesybų (delspinigių, baudų) taikymas.    |